

Els drons i les administracions públiques

L'auge dels drons en la societat actual posa de relleu l'obligació de les administracions públiques de conèixer la norma que els regula, les competències de l'ús i què han de fer per utilitzar-los en el seu àmbit competent.

L'Agència Estatal de Seguretat Aèria (AESA), en aplicació de l'enfocament preventiu de la seguretat, és l'entitat que informa sobre el marc regulador existent per a l'ús d'aeronaus pilotades per control remot que realitzin activitats professionals o lúdiques, sobre la competència en la matèria que tenen els ajuntaments o comunitats autònomes i sobre les pautes que han de seguir aquestes administracions en els casos en què les persones interessades s'hi adrecin per sol·licitar alguna activitat amb un dron/ RPAS.

Els RPAS són aeronaus pilotades per control remot i, per tant, cal utilitzar-los amb la formació adequada, en els espais adequats i aplicant les mesures de seguretat oportunes. El seu ús està regulat pel RD 1036/2017, de 15 de desembre, pel qual es regula la utilització civil de les aeronaus pilotades per control remot i que modifiquen el Reglament de l'aire (RD 552/2014, de 27 de juny) i el Reglament de circulació aèria (RD 57/2002, de 18 de gener), ja que és necessari garantir la seguretat de les persones i béns de terra, així com la de la resta de les aeronaus en l'espai aeri.

L'àmbit d'aplicació d'aquests tipus d'aparells és extensíssim i, encara que poden ajudar a millorar la seguretat i l'eficiència en molts àmbits, el seu ús indegut pot suposar un risc tant per a les altres aeronaus com per a les persones i béns de terra, per a la seguretat nacional, per a la protecció de dades i per a la privacitat de les persones. Per això és molt important que tant les administracions públiques com la societat coneguin la importància d'utilitzar-los amb seguretat tot respectant la legalitat vigent.

Qui pot autoritzar o habilitar l'ús professional d'un dron?

AESA és l'únic organisme competent per habilitar i supervisar els operadors professionals de drons / RPAS i les seves activitats en l'espai aeri.

Els ajuntaments o les comunitats autònomes no tenen competències sobre l'ús de l'espai aeri i, per tant, no poden autoritzar vols de drons. En tot cas, sí que poden intervenir, segons la normativa d'aplicació i dins la seva jurisdicció, en la realització d'activitats diferents de l'ús de l'espai aeri, com ara l'ús del terreny públic per a les operacions d'enlairament o aterratge de drons, per a les quals l'operador ha de comptar amb permís del titular del terreny.

Els recintes tancats, com ara instal·lacions esportives que no estiguin a l'aire lliure, no formen part de l'espai aeri i per tant no estan subjectes a la jurisdicció d'AESA. Així doncs, són els titulars d'aquests recintes els que decideixen si autoritzen o no el vol de drons al seu interior i en quines condicions, d'acord amb la legislació de seguretat pública vigent.

Els ajuntaments o les comunitats autònomes únicament poden permetre activitats de RPAS / drons en recintes completament tancats (pavellons industrials o esportius, centres de convencions, etc.) que siguin de la seva competència.

Quines normes regulen l'ús dels drons /RPAS?

Si alguna persona interessada vol sol·licitar un permís a un ajuntament o a una comunitat autònoma per utilitzar un dron en l'àmbit de la seva competència és necessari, primer de tot, saber si l'ús serà lúdic o professional.

- Si l'activitat amb un RPAS és **professional** (operacions aèries especialitzades, també denominades *treballs aeris* o *vols experimentals*), cal tenir en compte les següents indicacions:

1. Els ajuntaments o les comunitats autònomes no són els responsables dels permisos, de les habilitacions o de les autoritzacions; en tot cas, aquests cal tramitar-los davant AESA.
2. Per realitzar qualsevol activitat professional amb un RPAS / dron com a eina de treball (filmació, topografia, vigilància, fumigació, investigació, desenvolupament, etc.), l'operador ha d'estar habilitat davant AESA.
3. És necessària una autorització expressa d'AESA per volar en zones on hi hagi aglomeracions d'edificis en ciutats, pobles o llocs habitats; sobre reunions de persones a l'aire lliure; en espai aeri controlat o en zones d'informació de vol FIZ, i en vols de nit.
4. A més, si el vol s'ha de realitzar en zones d'aglomeracions d'edificis en ciutats, pobles o llocs habitats, o sobre reunions de persones a l'aire lliure, és necessària una comunicació prèvia al Ministeri de l'Interior per part de la persona operadora, en un termini mínim de deu dies d'antelació respecte de l'operació.
5. En alguns casos, un cop obtinguda l'autorització, també pot ser necessària l'acotació de zones en superfície perquè l'autoritat competent limiti el pas de persones o vehicles.

D'altra banda, l'ús lúdic dels drons és cada vegada més freqüent i, encara que els requisits per a aquest tipus de vols no són tan complexos com per a l'ús professional, cal que la ciutadania i les administracions públiques sàpiguen on i quan es poden fer volar. Per això AESA ha creat un fullet informatiu i vídeos il·lustratius que estan disponibles amb opció de descàrrega a la pàgina web següent:

https://www.seguridadaerea.gob.es/lang_castellano/cias_empresas/trabajos/rpas/uso_recreativo/default.aspx

- Si l'activitat amb un dron és **recreativa**, cal tenir en compte les següents indicacions:

1. En cap cas es pot posar en perill ni causar molèsties a persones o béns en superfície.
2. Els drons només es poden fer volar de dia i en condicions meteorològiques adequades, i sempre cal tenir el dron a la vista del pilot o d'un observador en cas d'utilitzar dispositius de visió en primera persona FPV. Hi ha una excepció per a drons de fins a 2 kg de pes, ja que aquests sí que poden volar de nit, tot i que a menys de 50 m d'altura.
3. En zones on hi hagi aglomeracions d'edificis en ciutats, pobles o llocs habitats, o sobre reunions de persones a l'aire lliure, només es pot volar un dron si aquest pesa 250 g o menys i no vola a més de 20 m d'altura.
4. No es poden fer volar drons en espai aeri controlat, en zones d'informació de vol FIZ, excepte si s'operen des d'infraestructures destinades a l'efecte. Tampoc no poden volar en zones reservades, prohibides o restringides a la navegació aèria. Aquestes zones es poden consultar a la Publicació d'Informació Aeronàutica AIP o a la pàgina web d'Aeroports Espanyols i Navegació Aèria: <https://drones.enaire.es>.
5. En la proximitat d'aeroports o aeròdroms, segons els límits establerts en el RD 1036/2017 (bàsicament a menys de 8 km del seu punt de referència o de les seves pistes), és necessària la coordinació prèvia amb el gestor aeroportuari o responsable de la infraestructura.
6. La persona usuària del dron és la responsable dels danys que aquest pugui causar a tercers, per la qual cosa és recomanable que disposi d'una assegurança de responsabilitat civil.

Per a més informació sobre les àrees geogràfiques en què es pot fer volar un dron, en funció de l'activitat a realitzar, podeu consultar els mapes de l'aplicació per a drons d'Aeroports Espanyols i Navegació Aèria: <https://drones.enaire.es>.

Zones per a operacions d'enlairament i d'aterratge de drons o RPAS

La construcció d'infraestructures o l'habilitació de zones destinades a les operacions d'enlairament i aterratge de drons o RPAS per part de les administracions públiques competents, inclosos els utilitzats per a exhibicions aèries, activitats esportives, recreatives o de competició, està subjecta a autorització i sempre respectant en tot cas les servituds aeronàutiques. Aquesta informació es pot consultar a l'enllaç següent:

https://www.seguridadaerea.gob.es/lang_castellano/particulares/servidumbres/default.aspx.

Ús de drons / RPAS per part de les administracions públiques

Si una administració pública, ja sigui local, autonòmica o estatal, vol utilitzar RPAS, ja sigui per a una activitat puntual o permanent, té dues opcions: habilitar-se com a operador davant AESA o contractar els serveis d'una empresa operadora d'RPAS.

Hi ha excepcions parcials de l'aplicació del RD 1036/2017 per a Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, Servei de Vigilància Duanera, Direcció General de Trànsit i Centre Nacional d'Intel·ligència que els permeten realitzar operacions sense necessitat d'habilitació davant AESA.

- Per obtenir el permís com a operador cal habilitar-s'hi davant AESA i complir tots els requisits que exigeix el RD 1036/2017. Es pot trobar la informació necessària en l'enllaç següent:

https://www.seguridadaerea.gob.es/lang_castellano/cias_empresas/trabajos/rpas/uso_profesional/default.aspx.

- Per contractar una empresa operadora d'RPAS l'administració interessada s'ha d'assegurar, en primer lloc, que l'organització està habilitada davant AESA mitjançant el corresponent document d'habilitació; es pot comprovar en la llista publicada a la pàgina web:

https://www.seguridadaerea.gob.es/media/4305572/listado_operadores.pdf.

Així mateix, ha de verificar que l'operador compleix els requisits exigits pel RD 1036/2017; en particular: que disposa de l'autorització pertinent si l'operació així ho requereix, que ha realitzat l'estudi aeronàutic de seguretat per a l'operació objecte de contracte i que disposa de pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil respecte de tercers, de manual d'operacions i de programa de manteniment.

Per a més informació sobre l'ús professional dels drons per part de les administracions públiques podeu consultar els fullets informatius i la resta de documentació a l'apartat "Drons" de la pàgina web d'AESA: www.seguridadaerea.gob.es.

Denúncia d'incompliments

Les denúncies pel suposat ús irregular dels drons / RPAS s'han de trametre a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, bé per registre d'entrada en correu ordinari o bé per mitjà de la seu electrònica. La direcció d'AESA és: av. General Perón, 40, Portal B, 1a planta. 28020 Madrid, a l'atenció de la Direcció de Seguretat d'Aeronaus, ubicació 1C5.

En qualsevol cas, és important que en la denúncia s'aportin el major nombre de dades possibles. AESA disposa d'un model de denúncia específic, coordinat amb el Ministeri de l'Interior, en el qual se sol·licita informació concreta amb l'objectiu de poder identificar la persona infractora i tramitar de manera eficient la denúncia. Aquest model es troba a disposició de les Forces i Cossos de Seguretat que ho sol·licitin.

Les sancions, en funció de la gravetat de la infracció, poden ser:

→ En general:

Lleus: entre 60 euros i 45.000 euros.

Greus: entre 45.001 euros i 90.000 euros.

Molt greus: entre 90.001 i 225.000 euros.

→ A persones físiques o jurídiques que desenvolupin activitats incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei de seguretat aèria amb caràcter comercial o que les realitzin a canvi d'una contraprestació econòmica no salarial:

Lleus: entre 4.500 euros i 70.000 euros.

Greus: entre 7.001 i 250.000 euros.

Molt greus: entre 250.001 i 4,5 milions d'euros.